

Landsbynyt

December 2009 19. årg. • nr. 6

- I dag er der ikke ret mange børn, der oplever hvad der sker på et landbrug, siger Jens Bagge, der sidder i arbejdsgruppen for "Børnebondegård Bygholm".

Billede fra den økologiske haves dyrepark i Odder. Foto: Mie Bøggild

Børnebondegård kan skabe forståelse

Af Lene Tingleff

Kan støtte og udvikle samspillet mellem by og land

- Ud over at en børnebondegård kan give børn og børnefamilie gode oplevelser, kan den også støtte og udvikle samspillet mellem land og by – og være med til at øge borgernes kendskab til landbrug og fødevarer.

Det siger agronom Jens Bagge, Tvingstrup, der er med i arbejdsgruppen bag "Børnebondegård Bygholm".

Han er samtidig formand for LAG Horsens (lokal aktionsgruppe), der har sendt en ansøgning til projektet til Region Midt. Initiativet har han taget

sammen med Ejgil Holm, der også sidder i arbejdsgruppen.

- Tanken er, at der skal etableres en børnebondegård med mange forskellige slags husdyr og kæledyr under betryggende forhold. Stedet skal kunne besøges af børnefamilier, daginstitutioner, dagplejere og skoler.

Det er meningen, at børnebondegården skal etableres på Bygholm Landbrugsskole i de stalde, der står tomme efter at landbrugsskolen har nedlagt sit dyrehold samt på marker omkring, ca. et par hektar. Der skal også etableres en legeplads.

Fortsættes på side 6

Indhold:

Børnebondegård skaber forståelse s.1
Leder..... s.2
Focus på langtidsholdbare planer . s.2
Konference om lokalskolerne..... s.3
Nyt fra skolebestyrelsen..... s.3
Fusion mellem brugerne i Stjær og Galten..... s.4
Indkaldelse til generalforsamling ..s.5
Invitation til tossetræf s.6
Landsbyhus vinder over skat s.7
God lukkelov ændres uden debat. s.7
Tak til bidragsydere s.7

Lav LANDSFORENINGEN
af landsbysamfund

Ole Olsen
Formand

Nu hvor kommunevalget er overstået og de sidste kommuner endelig har fået forhandlet det nye styre på plads, kan vi fra LAL konstatere at dette kommunevalg har været ret broget, og at mange vælgere har mistet de sidste illusioner om, at alle kommunalbestyrelsesmedlemmer arbejder for folket og ikke for egen vindings skyld.

Ved næste kommunalbestyrelsesvalg om 4 år bliver det uden tvivl svært at tiltrække Vælgere, der kommer i håb om at kunne påvirke ændringer, når de ved dette valg har set den eller de politikere, de har haft tiltro til, sælge deres "sjæl" til de modstandere, som de med ord og handlinger har bekæmpet igennem hele valgkampen, og dette for egen vindings skyld og indflydelse samt nok ikke at glemme en økonomisk gevinst.

Det har været en grim oplevelse at se denne komedie blive spillet i mange kommuner, nok den værste LAL og jeg har oplevet indtil nu.

Når det så er sagt, skal vi selvfølgelig ønske tillykke til alle genvalgte samt nyvalgte kommunalbestyrelsesmedlemmer

og ønske held og lykke med arbejdet i de næste 4 år. Det bliver ingen nem opgave at bevare det serviceniveau, der er her i 2009, da rigtig mange kommuner fattes penge, og nogle kommuner endda er sat under administration.

Efter en hurtig gennemgang af nyvalgte kommunalbestyrelsesmedlemmer i mit eget område, er den skepsis, der var før valget i forhold til, om nu landdistrikterne blev repræsenteret på behørig vis i de nye kommunalbestyrelser blevet til skamme, da vælgerne også denne gang har stemt på personer fra deres eget område. Det er en naturlig måde, hvis vælgerne fortsat er lidt usikre på, hvordan især sammenlægnings kommunerne vil agere fremad, men på længere sigt skal denne form for "sogne" politik ophøre, da vi ellers ikke får optimalt fungerende kommuner.

Uanset hvordan kommunal bestyrelserne er sammensat glæder vi os i LAL's bestyrelse til det fortsatte, målrettede arbejde med at forbedre vilkårene for befolkningen i landdistrikterne. Der bliver nok at tage fat på, da Post Danmark igen barsler med forslag om forringelse af postbesørgelsen i landdistrikterne, ligesom nedlæggelser af skoler og forringelse af den kollektive trafik er emner, der her i slutningen af 2009 igen er aktuelle.

Vi vil her i december måned slappe lidt af og glæder os til igen i starten af 2010 at komme i arbejdstøjet og arbejde for Jer medlemmer.

Med ønsket om en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

Ole Olsen

Focus på langtidsholdbare udviklingsplaner i landdistrikterne

I dette nummer af Landsbynyt sætter vi fokus på, hvordan lokalsamfundene i landdistrikterne søger at holde fokus på langtidsholdbare udviklingsplaner

Vi er ikke i tvivl om, at politikerne fortsat vil have fokus på skolerne rundt i de små samfund, måske også med sparebrillerne på. I Landsforeningen af Landsbysamfund ønsker vi at være med til at sætte fokus på udvikling af netop disse skoler!

Fra Holmsland har vi modtaget artiklen om livet i deres skole, hvor trivsel er i højsædet; og hvor der er skabt en støtteforening, som sørger for opbakning til skolen.

Fra Stjær har vi set på fusionen mellem 2 brugsforeninger for at sikre fremtidig drift.

Og så har vi modtaget en invitation til en konference som skal medvirke til at kvalificere debatten om skolerne i landdistrikterne. Se omtalen og se også annoncen andet steds i Landsbynyt. Kursusfolder kan downloades fra www.lal.dk.

Skal lokalskolen udvikles eller nedlægges?

Om kvalitet i den politiske beslutningsproces

Med konferencen den 9. februar 2010 vil Sophia søge at medvirke til at kvalificere debatten, således at den i langt højere grad kan tage afsæt i såvel politiske som kulturelle, psykologiske, filosofiske og økonomiske overvejelser. Det må være et krav til den politiske proces, at den inddrager alle betydningsfulde aspekter for at kvalificere debatten og dermed gøre det politiske beslutningsgrundlag såvel mere nuanceret som mere rentabelt – også på lang sigt.

Det kan blive meget spændende, om det kan lykkes at flytte fokus fra ren økonomitænkning og give plads til de her over nævnte værdier!

Skal lokalskolen udvikles eller nedlægges?

Konference om kvalitet i den politiske beslutningsproces

Ofte bliver debatten om skolestrukturen, sammenlægninger af skoler og ikke mindst lukning af små skoler præget af økonomiske hensyn i lyset af kommunernes pressede økonomi.

Tænketanken SOPHIA sætter med en heldagskonference **tirsdag, den 9. februar 2010** temaet på dagsordenen ved at pege på en lang række kulturelle, sociale, faglige, filosofiske og lokale forhold og muligheder, der også bør indgå i en bred politisk debat om den kommunale skolestruktur.

Oplæg af lektor, dr.phil. **Dorthe Jørgensen**, AU; hjerneforsker, læge **Kjeld Fredens**, Århus; professor, børneforsker **Per Schultz Jørgensen**, København; rektor **Stefan Hermann**, professionshøjskolen Metropol; borgmester **Henning G. Jensen**, Aalborg; leder **Henry Thomsen**, Veng Landsbyordning; professor, forsker i pædagogisk statistik **Peter Allerup**, DPU, og chefkonsulent **Per Kjeldsen**, SOPHIA.

Oplæggene, bidrag fra deltagernes gruppearbejde, notater fra faglige foreninger og andre interessenter samles efterfølgende i en hvidbog, der tilsendes deltagerne i konferencen.

Sted og pris: Hotel Scandic Copenhagen, kr. 1275.

Tilmelding senest 9. januar 2010 til bha@sophia-tt.org eller på www.sophia-tt.org, hvor du også kan se et udførligt program.

(Inviterede: Alle byråd, UVM, Folketingets Uddannelsesudvalg, KL, Skolechefforeningen, Skolelederne, Skole og Samfund, DLF, BUPL, LAL)

Nyt fra skolebestyrelsen

Skolebestyrelsen har fået et nyt medlem, som er Marianne Iversen.

Marianne afløser Lene Ibsen Jørgensen, som har valgt at stoppe, da hun ikke har børn på skolen mere. Tak til Lene for den indsats hun har leveret i den tid hun har været i bestyrelsen.

Skolebestyrelsen har i dette skoleår nogle fokus punkter som vi vil bruge ekstra tid på:

Skolebestyrelsesvalget 2010

Skole/hjem samarbejde

Styrkelse af klasseforældrerådene

Web-etik

Primo 2010 er der valg til skolebestyrelsen. Hvis man gerne vil have indflydelse på børnenes hverdag, er det en god ide allerede nu, at begynde at tænke i den retning.

Du kan vælge, at stille op som kandidat. Du kan også være med til, at bakke op om de kandidater, som du gerne vil have i den nye Skolebestyrelse på Holmsland Skole.

Det er meget vigtigt, at vi som forældre kommer til valgmødet, vi har brug for din opbakning. (vi har ikke den endelige dato p.t.

Din deltagelse kan være afgørende for hvem der skal være med til, at styre og styrke skolen de næste 4 år frem. Skolen har brug for en bestyrelse hvor der er en positiv dialog og et godt samarbejde parterne imellem. Hvis vi har et godt samarbejde kan vi styrke og udvikle hverdagen på skolen, til gavn for alle elever og ansatte, og også styrke skole/hjem samarbejdet.

Så vi vil gerne opfordre alle til at møde op til valget.

Der er også skolebestyrelses valg på den nye Ringkøbing skole, og der er det vigtigt, at vi her på Holmsland Skole står sammen og samler vores stemmer for, at få opstillet én kandidat til SB på den nye Ringkøbing Skole. Så har vi også en chance for at få medindflydelse her.

De valgbare forældre er forældre, der har børn i 6. og 7. klasse på nuværende

tidspunkt, og som skal starte inde i Ringkøbing efter sommerferien.

Skole/hjem samarbejdet er noget der hele tiden udvikles og det er noget vi altid har fokus på.

En god dialog mellem os forældre og skolen er meget vigtig, det styrker fællesskabet.

Styrkelse af klasseforældrerådene er også en vigtig del af SB's arbejde. Vi vil gerne have tættere samarbejde med skolens forældrekreds, da det vil give en aktiv forældrekreds som kan bakke op om skolens arbejde, og give mere trivsel og dermed også bedre indlæring til børnene.

Vedr. webetik, har SB nedsat en arbejdsgruppe som starter op her i efteråret, sammen med en repræsentant fra elevrådet og en lærer. Arbejdsgruppen vil prøve at lave nogle simple regler ang. webetik, hvordan man opfører sig, når man er på nettet både på skolen men også derhjemme.

*På vegne af skolebestyrelsen.
Nina Mortensen.*

Fusion mellem Stjær Dagli' Brugs og Galten Brugsforening

"Hvilke konsekvenser er der af en fusion?"

"Får vi i Stjær nogen indflydelse, når ledelsen overgår til Galten?"

"Har vi overhovedet noget reelt valg?"

Spørgsmålene var mange, og forsamlingshuset var fyldt til bristepunktet, da bestyrelsen for Stjær Dagli' Brugs afholdte ekstraordinær generalforsamling torsdag d. 22. oktober.

Der var mødt ca. 140 op i forsamlingshuset for at diskutere og få svar på de mange spørgsmål, der melder sig, når fremtiden for vores lokale Brugs står på spil. Alle fremmødte var klar over, at situationen var alvorlig. Og der gik et sus gennem den store sal i forsamlingshuset, da formand Svend Sørensen bekendtgjorde at uddeler Arne Mogensen var blevet fritstillet samme morgen, og at en ny uddeler - Leo Mathiesen - skulle starte næste dag og fortsætte frem til nytår.

Hvad er problemet...?

Der er røde tal på bundlinjen for år 2009 til og med september, og egenkapitalen i Stjær Dagli' Brugs er tæt på at være brugt op. Bestyrelsen fremlagde tal, der viste at ved udgangen af september var der en egenkapital på 235.000 kr. Og tallene for oktober måned ser ikke lovende ud, hvor egenkapitalen – som det så ud d. 22/10 - vil svinde ind med yderligere ca. 80.000 kr.

Der skal ikke den store kugleramme-eksamen til for at regne ud, at egenkapitalen vil være brugt op ved årets udgang, hvis udviklingen fortsætter. Og det har fået de ultimative alarmklokker til at ringe hos COOP og dermed også hos bestyrelsen for Stjær Dagli' Brugs. Pengene til den omfattende ombygning i 2008 er lånt dels af Dagli' Brugsens Låneforening, og dels af realkreditforening.

COOP stiller krav om et dækningsbidrag 2 på 2%. Tallet for 2009 er pt. 0,6%. og der er yderligere krav til samhandelsbetingelserne i 2010, der gør at Stjær Dagli' Brugs skal fusionere med en anden brugsforening.

Bestyrelsen for Stjær Dagli' Brugs har taget kontakt til Galten Brugsforening, som er en kapitalstærk A-forening med en positiv egenkapital på ca. 13,5 mil. kr. Det betyder, at Galten Brugsforening vil være i stand til at indfri gælden i Stjær Dagli' Brugs på 6,2 mil. kr. Problembarnet i Stjær Dagli' Brugs' økonomi er afskrivninger og renteudgifter kombineret med en omsætning som er væsentligt lavere end budgetteret. Hvis gælden indfries vil renteudgifterne bortfalde, og det vil hjælpe på bundlinjen. Bestyrelsen for Galten Brugsforening er villige til at indgå fusion. Ifølge formanden for Stjær Dagli' Brugs, Svend Sørensen, er det sidste udkald. "Om blot en måned vil det være for sent, og når egenkapitalen er helt væk er der ingen der vil ha' os", sådan lød ordene fra formanden på

den ekstraordinære generalforsamling d. 22/10.

Det er de hårde facts. Det er der vi står, og vi kan ikke spole tiden tilbage.

Jamen..... kunne bestyrelsen da ikke have gjort et eller andet noget før? Kunne de ikke have indkaldt til stormøde, så vi i landsbyen kunne have lagt hovederne i blød og kommet op med en alternativ redningsplan? Og kan det være rigtigt at vi i sidste øjeblik – og med ryggen mod

muren – skal være tvunget til at tage en så drastisk beslutning? Hvad nu hvis vi kan samle den nødvendige kapital ind blandt Stjærs beboere i løbet af november – vil vi så have en chance for en selvstændig Dagli' Brugs i Stjær?

Det var der mange forskellige meninger om. Der blev diskuteret og argumenteret. Både med hjernen og med hjertet. Der var de følelsesladede indslag og de mere nøgterne. Begge varianter havde tilsyneladende sin berettigelse, for der blev klappet samstemmende rigtig mange gange.

Sidste punkt på dagsordenen var afstemningen. Stemmesedlerne blev delt rundt, og stemmerne talt op efter alle kunstens regler af 2 stemmetællere, som var blevet valgt i starten af generalforsamlingen. Antallet af afgivne stemmer var 133. Deraf stemte 121 ja, og 9 nej og 3 stemte blankt. Så udfaldet blev, at Stjær Dagli' Brugs fusionerer med Galten Brugsforening. Fremtiden vil vise, om det er en beslutning der kan sikre at vi også fremover har en lokal Dagli' Brugs i Stjær. Æn ting er sikkert: På den lange bane kan vores Dagli' Brugs kun overleve, hvis der er en stor lokal opbakning, samt tilstrækkelig stor omsætning i butikken.

CMA

Der indkaldes hermed til generalforsamling i
Landsforeningen af Landsbysamfund (LAL)
Generalforsamlingen afvikles i forbindelse med årsmødet

Lørdag den 6. marts 2010
- Morsø Landbrugsskole, Mosegårdsvej 10, 7990 Nykøbing, Mors

Program:

- Kl. 09.30 - 10.00 Indskrivning og kaffe
Kl. 10.00 - 12.00 Generalforsamling ifølge vedtægterne og årsmøde.
Vedtægtsændring: Forslaget udsendes senere.
Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være formanden skriftligt i hænde senest 4 uger før generalforsamlingen
Efter tur afgår: Erik Rytøft Jensen (villig til genvalg)
Vibeke Davidsen (villig til genvalg)
Jette Hansen (modtager ikke genvalg)
- Kl. 12.00 - 12.45 Frokost
Kl. 12.45 - 14.45 Indslag ved Landdistriktsrådet på Mors
V. Fmd. Keld Andersen
Foredrag v. professor, dr. phil Flemming Just i samarbejde med Morsø Folkeuniversitet
Der serveres kaffe i mødelokalet
- Kl. 14.45 - 15.30 Besøg på MBE - Morsø Bioenergi, Næssundvej 234, 7970 Redsted
Rundvisning ved driftsansvarlig Per Bisgaard Sørensen
En kreds af landmænd på Mors tegnede sig som interessenter i at blive leverandører til et bioenergianlæg. Efter en flerårig ansøgnings- og opstartsperiode blev anlægget indviet i sommeren 2009.

Professor, dr. phil Flemming Just - Forskningsområder: landdistriktsudvikling og -politik regionale innovationssystemer, erhverv og innovation, landbrugspolitik og -historie, multifunktionelt landbrug, regionale produkter, folkelige bevægelser, andelsbevægelse

Deltagelse er gratis og tilmelding bedes foretaget på hjemmesiden www.lal.dk eller til Erik Rytøft Jensen tlf.: 26 89 92 40

Vi glæder os til at se dig
På bestyrelsens vegne

Formand Ole Olsen

Vi kan anbefale at udvide besøget på Mors, øen har et utal af spændende og fine naturoplevelser som venter dig. Limfjordens blå bølger, der skifter med vejr og vind. Udsyn over åbne landskaber, den høje himmel og lyset, hvis spil påvirker og betager. Øens små snoede veje giver dig en herlig fornemmelse af ferie og frihed. På vores hjemmeside vil vi lægge nogle link til nogle Bed & Breakfast

Landsbynyt

Børnebondegård. Fortsat fra forsiden.

Ikke zoologisk have

Børnene skal have mulighed for at klappe kalve, fodre grise, få rideture på ponyer og se alle de forskellige dyr, store som små. Der skal være heste og køer, men der skal også være kaniner og høns.

- Men kun dyr, der hører til på bondegården, det skal ikke være en zoologisk have eller et tivoli, siger Jens Bagge.

- Det vigtigste er, at børnene får en god oplevelse, men det går også ud på, at de skal have et øget kendskab til landbrug og husdyr. De skal se, hvordan dyrene passes og høre noget om, hvordan der produceres fødevarer. De skal vide, at dyrene slagtes og at vi spiser dyr.

- Vi håber, at det hele kan være med til at give en øget forståelse for landbruget. På den lange bane skulle det gerne være med til, at vi fremover kan rekruttere unge mennesker til landbruget og etablere arbejdspladser i landbruget og i tilknytning til erhvervet.

Hollandsk model

Jens Bagge fortæller, at gruppen bag initiativet har skelet til Holland, hvor der er rigtig mange børnebondegårde, faktisk op mod 500. De har årligt omkring 15-20 mill. besøgende om året.

- Det lyder jo meget voldsomt, men vi kan bare konstatere, at det er en kæmpe succes i Holland, som vi gerne vil lære lidt af.

- Vi befinder os i et område tæt på flere større byer, og vi ved, at børnefamilier gerne vil ud og have nogle oplevelser. Det behøver ikke altid være så stort og forkromet. Vi ser det jo i forbindelse med Åbent Landbrug, hvor folk strømmer til, bl.a. 3. søndag i september over hele landet.

- Vi synes selv, at det er et superprojekt, som passer perfekt til LAG Horsens, fordi vi kombinerer interesserne for by og land.

Syv mill. kr.

Jens Bagge fortæller, at der lægges op til tre-fire ansatte, som skal passe dyrene og arbejde med formidling. Han vurderer, at det færdige projekt "Børnebondegård Bygholm" vil koste omkring syv mill. kr.

- Vi har søgt Region Midt om én mill. kr., og vi håber også på velvilje fra Horsens Kommune. Vi vil desuden søge forskellige fonde og sponsorer, fortæller han.

- Der er mange gode synergieffekter i det her, og projektet vil komme mange til gode, både i by og på land. Først og fremmest børnene, men også landbruget, landbrugsskolen, bysamfundene i Hatting og Lund samt Horsens by.

- Jeg tror på, at vi kan få skabt noget rigtig godt, som godt kan gå hen og blive en turistattraktion, siger Jens Bagge.

Fakta – arbejdsgruppen

Følgende sidder i arbejdsgruppen bag Børnebondegård Bygholm:

Viceborgmester Hans Bang Hansen

Regionsrådsmedlem Anders Kühnau

Jeppe Mouritsen, LRØ

Pernille Schou, LRØ

Knud Rasmussen, 4H

Birthe Anker Christensen, DN

Kaj Aage Højgaard: Bygholm Landbrugsskole

Jens Bagge og Ejgil Holm, LAG Horsens

Repræsentant for Borgerforeningen i Hatting

Repræsentant for Lund-Vinten Lokalråd

Bondegård for børnene

Planerne om etablering af en børnebondegård i tilknytning til Bygholm Landbrugsskole er langt fremme, og projektet vil efter al sandsynlighed blive påbegyndt i løbet af det kommende år.

Initiativet er taget af LAG Horsens, som er en lokal aktionsgruppe sammensat af borgere samt repræsentanter for virksomheder, erhvervsorganisationer, foreninger og offentlige myndigheder.

- Grundtanken er, at børn kan komme ud og opleve en bondegård med dyr. På børnebondegården er der forskellige husdyr under betryggende forhold, og det er idéen, at børn, som vokser op i byen, også skal have mulighed for at se og opleve dyrene. Samtidig får landbruget mulighed for at oplyse om landbrug og fødevarerproduktion, siger Jens Bagge, Tvingstrup, formand for LAG og landbrugets repræsentant.

Han, og en række andre personer, er med i en arbejdsgruppe for "Børnebondegård Bygholm", og de har bl.a. hentet inspiration i Holland.

LAG Horsens har søgt penge hos Region Midt og håber også på støtte fra Horsens Kommune.

Vi inviterer landsbytossere fra de tidligere år til Tossetræf på Mors fredag d. 5. marts.

LAL søger tossernes bud på fremtidens landsbysamfund.

Udsagn til tosserne:

Er der enighed om, at vi skal have værditænkning og holdningsbaseret dialog tilbage til den politiske debat i vores samfund?

Den rene økonomimaksimerings- og udliciteringstænkning dur ikke til landdistrikterne?

Kan landdistrikterne være et holdningslaboratorium?

Fri for bureaukrati

Fri for krav om udlicitering

Eksperimentering med organisering af offentlig service

Hvordan med demokratiet?

Landsbyhus vinder over Skat

Et krav om momsbetaling af et kommunalt anlægstilskud havde nær revet fundamentet væk under et nyt Landsbyhus i Føvling. Men nu har folkene bag Landsbyhuset fået Skat til at afvalde kravet. Sagen har principiel betydning for foreningsbyggeri over hele landet.

I landsbyen Føvling i Vejen Kommune var man allerede begyndt at glæde sig. Gennem en stor frivillig indsats var det lykkedes den selvejende institution Klubhuset at rejse godt 4 mio. kr. til at bygge et nyt 650 m² stort landsbyhus.

Men i sommers slog skattemyndighederne et stort skår i glæden. Skat mente nemlig, at der skulle betales moms af kommunens drifts- og anlægstilskud. Derfor stod Klubhuset pludselig og manglede 750.000 kr. i budgettet for landsbyhuset.

Hos Skat mente man, at drifts- og anlægstilskuddet var omfattet af en ny bestemmelse i momsloven, der skal forhindre svindel med momsgrundlaget ved handel mellem interesseforbundne parter. Skattemyndighedernes begrundelse var, at Klubhuset er forpligtet til at indsende regnskaber og budgetter til Vejen Kommune.

Den begrundelse stillede folkene bag Føvlings landsbyhus sig uforstående over for. Derfor allierede de sig med revisions-selskabet KPMG.

- Det kunne simpelthen ikke være rigtigt, at vi skulle betale moms af det kommunale tilskud, siger Klubhusets formand Benny Ebsen til Jydske Vestkysten. - Efter at vores revisor har skrevet frem og tilbage med Skats hovedkontor gennem nogle måneder, endte vi så med at få ret. I realiteten har vi ført sagens for hele det danske foreningsliv, så der er nogle, som burde sende os en blomst eller hjælpe os med at betale regningen.

Benny Ebsen forventer at regningen fra KPMG bliver på mellem 25.000 og 30.000 kr. Men sammenlignet med en momsregning på 750.000 er de penge givet godt ud.

- Hvis ikke vi havde fået afgørelsen ændret, så var Landsbyhuset måske aldrig blevet til noget, siger Benny Ebsen, der forventer, at byggeriet kan stå færdigt til foråret.

LDF-formand: God lov ændres uden debat

LDF-formand Steffen Damsgaard vil holde politikerne ansvarlige, hvis ny lukkelov får negative konsekvenser for landdistrikterne.

Hidtil har de små butikker haft kunderne for sig selv om søndagen. Fra 2012 vil det kun være tilfældet 13 helligdage om året. Det er den umiddelbare konsekvens af erhvervsminister Lene Espersens forslag til en afskaffelse af lukkeloven, som blev præsenteret på et pressemøde tirsdag eftermiddag.

Steffen Damsgaard, formand for Landdistrikternes Fællesråd, er dog bange for, at konsekvenserne kan blive langt mere omfattende.

- I Landdistrikternes Fællesråd er vi oprigtigt bekymret for, hvad en afskaffelse af lukkeloven vil betyde for udkantsområderne og de små lokal-samfund. Vi frygter, at det vil medføre butikslukninger - med alt hvad deraf følger af faldende huspriser og negativ befolkningsudvikling, siger Steffen Damsgaard.

Dagligvarebutikkernes organisationer - heriblandt De Samvirkende Købmænd og Coop - bakker op om ministerens forslag, der gradvist afskaffer lukkeloven og erstatter den med en helligdagslov. I første omgang udvides supermarkeder og indkøbscentres mulighed for at holde søndagsåbent. Men fra oktober 2012 ophæves alle lukketidsregler undtagen på helligdage, grundlovsdag, juleaftensdag og nytårsaftensdag.

Steffen Damsgaard tager til efterretning, at lovændringen også har opbakning fra de små detailhandlernes organisationer, DSK og Coop, men tror kun det skyldes deres frygt for alternativet, nemlig total afskaffelse af enhver lovgivning på området. Ændringerne har tilsyneladende også opbakning fra et flertal i befolkningen - dog mest udpræget i de bynære områder!

Trods erhvervsministerens udmelding vil Steffen Damsgaard kontakte udvalgte politikere inden Folketingets behandling af en lovændring. Og Landdistrikternes Fællesråd vil følge udviklingen nøje, lover formanden.

- Hvis loven bliver vedtaget, og vi kan se, at loven får negative konsekvenser for de små samfund, så vil vi holde politikerne op på det, understreger han. - Så må det være deres ansvar at komme

Skal vi se endnu flere lukkede butikker i landdistrikterne?

noget i den anden vægtskål, som kan opveje det.

Lukkelov eller ej så har beboerne i landdistrikterne dog også et ansvar.

- I sidste instans er det jo landbefolkningen selv, der bestemmer, hvor de vil handle - og dermed hvor der skal være dagligvarebutikker, siger Steffen Damsgaard.

Han lægger ikke skjul på, at lukkeloven efter hans mening har fungeret fint i dens nuværende form. Ikke mindst derfor ærgres LDF-formanden sig over, at lovændringen er blevet til i et lukket kredsløb mellem erhvervsministeriet og butikernes organisationer.

- Sammen med De Samvirkende Købmænd havde Landdistrikternes Fællesråd budt ind på at sidde med i en lukkelovskommission, der skulle evaluere lukkeloven. Nu ser det ud til at loven bliver ændret, uden at vi får en kommission, ja, uden at vi overhovedet får en politisk debat. Det finder jeg dybt beklageligt.

En stor Tak

for de henvendelser vi har modtaget om de gamle mejerier.

Det har været spændende læsning og det er dejligt at se at bygningerne bliver brugt.

Vi vil løbende bringe artiklerne i udpluk fra de indkomne artikler i Landsbynyt, og vi kan henvise til vores hjemmeside hvor artiklerne vil ligge til alle interesserede.

Hilsen
Vibeke, LAL

